Thema

Meer gedrevenheid

Meer gedrevenheid betekent dat de gemeente Zundert er in 2040 sterker voor staat dan in de jaren twintig.

Het gaat ons economisch goed. We zijn productief en goed voorbereid op tegenslag. Gedrevenheid kenmerkt ons. We zijn een ondernemende en daadkrachtige gemeenschap. Wat we samen voor elkaar willen krijgen, dat krijgen we voor elkaar.
Hoezo niet lukken? We zijn veerkrachtig. Deze mentaliteit kenmerkt onze dorpen al eeuwen, het zit in ons DNA.

3.1 Onze gedreven gemeenschap

Ook nu in 2040 is Zundert een gemeente van ondernemers. In onze regio heeft het midden- en kleinbedrijf zich de afgelopen vijftien jaar snel ontwikkeld.[9] Onze inwoners werken hard en verdienen goed hun geld. De bedrijvigheid is, mede dankzij regionale investeringsprogramma's, stapsgewijs ook steeds socialer, groener en duurzamer geworden.[10]

Zundert is uitgegroeid tot een belangrijke speler binnen de *Plant Based economy*: een economisch knooppunt waar boomteelt, kennis, innovatie en samenwerking tussen bedrijven, overheden en onderwijs samenkomen. Treeport Zundert is nu, zeker waar het om de boomkwekerij gaat, een van de grootste spelers in Europa. Treeport en Fruitport maken deel uit van de 'agrarische hoofdstructuur plus'.[11]

Het Business Centre Treeport (BCT) met kenniscentrum Rootz, gelegen tussen Breda, Zundert en Hoogstraten, won in de jaren twintig al een prijs voor het meest duurzame bedrijventerrein in Nederland en is nu uitgegroeid tot een internationaal kennis- en innovatiecentrum voor de boomteeltsector.[12]

We telen bomen, planten, fruit en groenten bij de vleet. We werken een stuk efficiënter dan vroeger. Onze boom- en plantteelt en agrarische bedrijven zijn in de gemeente Zundert gezamenlijk nog altijd de grootste werkgever. Tegelijkertijd spelen technologische ontwikkelingen, AI en robots de afgelopen tien jaar een steeds grotere rol in onze bedrijven.

De werkloosheid is lager dan ooit. Door de groeiende economie en de vergrijzing is de schaarste op de arbeidsmarkt de afgelopen vijftien jaar alleen maar toegenomen.[13, 14] We hebben veelal een baan in onze eigen gemeente of elders in de regio, of zijn zelf ondernemer.

▲ BEET! Winnaar Corso 2024.

Voor de seizoensarbeid blijft de bijdrage van arbeidsmigranten van grote waarde. Ook voor deze mensen hebben we het werk goed georganiseerd. En we bieden ze goed onderdak. Dit zijn zowel woningen op het erf van het bedrijf waar ze werken, als wooncomplexen voor mensen die in de gemeente Zundert werken via een uitzendorganisatie. Dat bevalt. Veel seizoenarbeiders zien we jaarlijks terug.

Gezondheidszorg, horeca, toerisme, recreatie en (persoonlijke) dienstverlening om mensen te ondersteunen in hun dagelijks leven zijn andere vormen van bedrijvigheid die de afgelopen jaren flink zijn gegroeid in Nederland. Dat is ook logisch. De vergrijzing is nu op z'n piek. Nederland telt ruim vier miljoen AOW-gerechtigde 68-plussers, die actief zijn en er graag op uittrekken, ook naar ons mooie Zundert.[15]

Veel toeristen komen naar onze gemeente voor de rust, beleving en de natuur, zoals de Buisse Heide. Ze komen naar Zundert om te genieten van Van Gogh, ons corso, de landgoederen en de natuur, het bourgondische leven en onze dahliavelden. Het zijn nog altijd belangrijke trekpleisters.[16, 17, 18, 19]

Net als in de rest van Brabant komen de meeste toeristen voor een dagbezoek naar onze gemeente. Ook onze Belgische en Duitse gasten weten ons goed te vinden. Van Gogh Nationaal Park is echt een begrip, ook over de grenzen.[20, 21, 22]

Een deel van onze agrariërs heeft hier inmiddels goed op ingespeeld. Zij hebben hun activiteiten verbreed en verdienen nu ook geld aan toerisme en recreatie. Het (dag)toerisme is ook belangrijk voor onze winkeliers en horecaondernemers.

Samen hebben we zo onze dorpskernen weten te behouden als de fijne en gezellige ontmoetingsplekken die ze zijn. Onze vakantieparken zijn weer vitaal en alleen voor recreatie. Daarnaast kunnen onze gasten nu overnachten in B&B's en op de kleinschalige boeren- en natuurcampings die zo goed passen bij het buitengebied. [23]

De Nederlandse economie is gestaag doorgegroeid

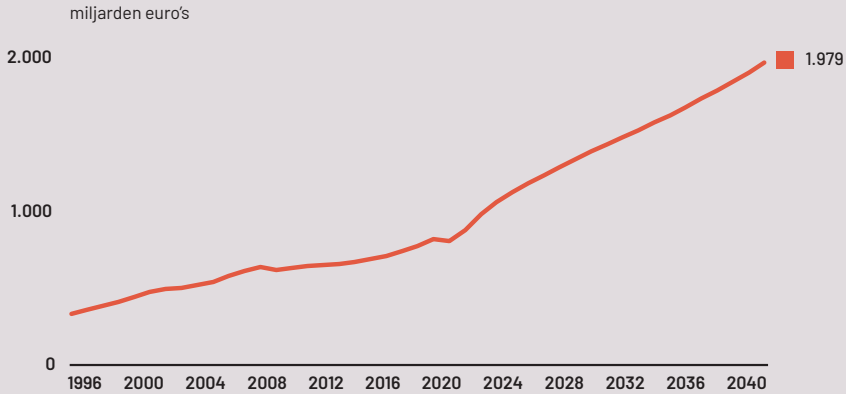

Gerealiseerde ontwikkeling van bruto binnenlands product in 2040.
Bron: CBS (2024) en CPB (2025), bewerking door Denktank Nederland 2040.

“Je eigen bedrijf starten?

In onze gemeente kan het!”

Bob, 18 jaar

3.2 Onze grenzen reiken ver

Ons midden- en kleinbedrijf floreert.[24] Nog altijd hebben we in de gemeente Zundert een bovengemiddeld hoog aantal ondernemers en veel familiebedrijven. Ondernemen loont hier. Onze gemeente is een aantrekkelijke vestigingsplaats, ook voor startende ondernemers. In samenwerking met onder meer Breda, Baarle-Nassau, Wuustwezel, Rucphen, Etten-Leur en Hoogstraten hebben we als gemeente een sterke economische functie in internationaal verband.

Langs de Belgische grens en aan de snelweg A16 hebben we nu een prachtig internationaal bedrijfsterreinengebied: Hazeldonk, Business Centre Treeport, en Transportzone Meer. Met elk een eigen specialisme, zoals transport, logistiek, boomteelt en plantbased innovatie. Hier staan samenwerking en versterking van elkaar voorop. Dit blijkt ook uit het reeds genoemde kenniscentrum voor de boomkwekerij, Rootz, dat zich richt op innovatie, promotie en educatie rondom de boomteelt. Rootz onderzoekt onder andere hoe planten kunnen bijdragen aan gezondheid, biodiversiteit, energievoorziening en de farmaceutische sector.[25]

Hier werken mensen vanuit de hele regio, grens of geen grens. De ligging van de gemeente Zundert als internationale doorgang benutten we zo optimaal. Internationale samenwerking spreekt vanzelf. De gemeente is uitgegroeid tot een strategische schakel in de regio. Mensen, bedrijven en overheden uit Nederland én België werken elke dag samen op basis van heldere gezamenlijke langetermijnplannen.

Onze nieuwe investeringsagenda voor Zundert 2055 is hierbij nu voortdurend onze richtingwijzer. Grenzen zijn binnen Europa de afgelopen jaren steeds onbeduidender geworden. Voor ons betekent dit dat onze horizon nu nog breder is dan begin deze eeuw. Gemeentegrenzen zijn ook minder belangrijk. We zijn eraan gewend om voor ons werk of het ziekenhuis een paar kilometer te rijden. Naar een andere gemeente, in Nederland of in België, net hoe het uitkomt.

Met onze ruimtelijke inrichting houden we hier nadrukkelijk rekening mee. De gemeente kijkt goed waar inwoners voor hun dagelijkse bezigheden naartoe gaan en stemmen daar de inrichting op af, net als de samenwerking met andere overheden. De gemeente sluit zo aan bij ons *'daily urban system'*.[26] Dat is het gebied rond de gemeente Zundert waarin het grootste deel van ons dagelijks woon-werkverkeer plaatsvindt. De samenwerking binnen de Stedelijke Regio Breda Tilburg heeft ons veel gebracht op het vlak van economie, wonen en mobiliteit. We maken deel uit van een sterke regio.

We werken als gezegd hecht samen met de Belgen. Denk aan verkeer, veiligheid, natuur, onderwijs en energie. Verschillen in regels, gewoontes of talen zijn er nog steeds, maar het zijn amper obstakels meer. We spreken met elkaar, luisteren naar elkaar en hebben dankzij ons gezamenlijke langetermijnbeleid de afgelopen tien jaar effectief aan vertrouwen weten te bouwen.

Ligging van Zundert in de regio

▲ Centrum Rijsbergen.

3.3 Wij zijn samen aan zet

Mede dankzij alle samenwerking is onze gemeente nog altijd een zelfstandige gemeente. We hebben in Nederland de Rijksoverheid steeds meer omgevormd tot een effectief 'middenbestuur'. Het Rijk is nu anno 2040 de bestuurslaag tussen Europa en de regionale en lokale overheden in.[27] We hebben goede afspraken gemaakt over wie wat doet met de regio, de provincie, het Rijk en met Europa. Helder langetermijnbeleid vanuit de EU en de Rijksoverheid, gecombineerd met de vindingrijkheid in de regio's, heeft ervoor gezorgd dat in Nederland het beleid van de verschillende overheidslagen beter op elkaar aansluit.[28]

Onze gemeente heeft zich weten te ontwikkelen tot een slagvaardige en stabiele organisatie met een daadkrachtig bestuur. Nederland heeft de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in wonen, werken en voorzieningen in de regio's. Onze gemeente krijgt daarvoor nu voldoende geld van het Rijk.[29] Toch is het zaak dat we in Zundert scherpe keuzes blijven maken voor de lange termijn over waar het geld naar toegaat. Inwoners, ondernemers en verenigingen zijn daar steeds nadrukkelijk bij betrokken. Zij denken mee over beleid en uitvoering.[30] Afhankelijk van het onderwerp krijgen ze informatie, geven ze advies of beslissen ze mee waarbij ze nadrukkelijk ook de belangen van toekomstige generaties meewegen. Dat is voor de gemeente geen verplicht nummer, maar de gewoonste zaak van de wereld. Daarnaast is 'continu verbeteren' één van de uitgangspunten bij de dienstverlening om goed te blijven aansluiten op de behoefte van onze inwoners en ondernemers.[31]

En dat is te merken. De gemeenteorganisatie staat midden in onze gemeenschap. De dienstverlening aan onze inwoners, onze bedrijven en verenigingen heeft topprioriteit.[32] De gedrevenheid van de gemeenteorganisatie zelf is duidelijk voelbaar. Gemeenteambtenaren willen het maximale doen en pas loslaten als de ander is geholpen. De eerste reactie is altijd 'ja, mits' en ze zijn duidelijk als iets niet kan. De gemeente is zowel fysiek als digitaal goed te bereiken.

Gemeentelijke regelingen zijn sterk vereenvoudigd.[33] In 2040 komen onze inwoners naar het gemeentehuis meer voor ontmoeting en inspraak dan voor een paspoort of rijbewijs. Processen en data zijn op orde en onze informatie is goed beveiligd. Er is meer tijd voor aandacht en ondersteuning voor inwoners. Het gebruik van AI heeft het leven van inwoners én ambtenaren een stuk makkelijker gemaakt.

De gemeente kan hierdoor nu ook een stuk sneller schakelen dan voorheen. Doordat Rijk, provincie, regio en gemeente langetermijnkeuzes durven maken en hierdoor in staat zijn om helder langetermijnbeleid te maken, weet onze gemeente de juiste verwachtingen te scheppen. De gemeente is actief en daadkrachtig. Door te werken met een helder toekomstbeeld en een toekomstagenda is de koers duidelijk. Het is voor de gemeenschap helder welke keuzes zijn gemaakt of gemaakt moeten worden. Inwoners weten wat de koers is, hoe de gemeente werkt, wat ze van de gemeente kunnen verwachten en wat niet.

'Zundert doet het samen' is de belofte. In de gemeente voelen mensen zich eigenaar van problemen en oplossingen. Ze wachten niet af tot de gemeente iets doet, maar nemen samen verantwoordelijkheid. Dit deden we al met Zundert Floreert [34] en is nu verankerd in de manier van samenwerken tussen ambtenaren onderling en met inwoners, ondernemers en verenigingen.

De basis is op orde: de publieke dienstverlening is versterkt, betrouwbaar en toekomstbestendig. Denk bijvoorbeeld aan het onderhoud van de openbare ruimte, het ophalen van afval en het verstrekken van documenten en vergunningen. We gebruiken ook hier AI-toepassingen effectief. Deze ondersteunen inwoners, partners en ambtenaren op allerlei manieren. Bijvoorbeeld door afval slimmer in te zamelen en beter te scheiden.

We werken al ruim vijftien jaar samen met afvalverwerkingsbedrijven. Met slimme vuilniswagens, data-analyse en automatische feedback hebben we het afval verminderd, het inzamelproces efficiënter gemaakt. Onze afvalwagens zijn grondstofwagens geworden, omdat we nu veel meer materialen hergebruiken.

De gemeente weet ook de veiligheid van haar inwoners goed te bewaken. De gemeente werkt hierbij op basis van data-analyse, AI en voorspellende modellen om risico's op criminaliteit, overlast en crisissituaties vroegtijdig te signaleren.[35] Vanzelfsprekend doen we dit op een manier die de privacy van inwoners borgt en onjuist gebruik van gegevens voorkomt. Inwoners, ondernemers, welzijnspartners (denk aan de thuiszorg) en veiligheidspartners (denk aan politie en brandweer) spelen hierbij een belangrijke rol. We werken samen aan een sterke, verbonden en zelfredzame samenleving.

De Rijksbegroting in 2040

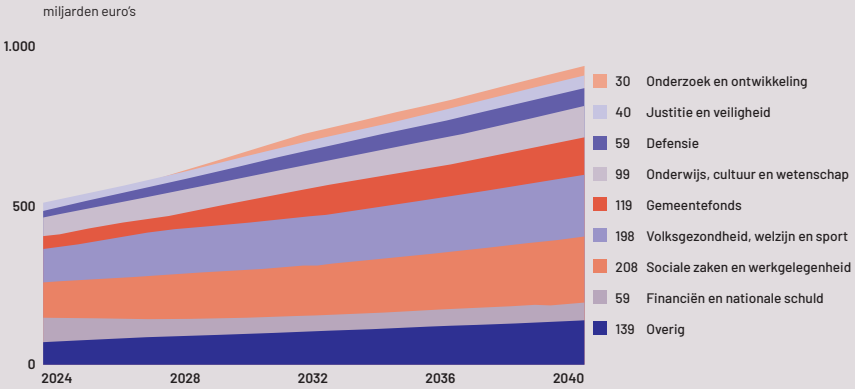

Gerealiseerde ontwikkeling van de uitgaven op de rijksbegroting in 2040.
Bron: Ministerie van Financiën (2024) en CPB (2025), bewerking door Denktank Nederland 2040.

“Inwoners weten hoe de gemeente werkt, wat wel kan en wat niet kan”

Roos, 65 jaar